DARBININKAS

XLVI NO. 85. ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODIS - DECEMBER 19, 1961 II DALIS

Prie Kristaus prakartėlės

PREL. JONAS BALKŪNAS

Išimnties knygos rašo, kad "visiems dalykams esant ramybėje, naktis buvo savo eigos viduryje, kai Tavo galingasis Žodis žengė iš dangaus nuo Tavo karališko sosto!" (Išm. XVIII, 14-15). "Pradžioje buvo žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą ir Žodis buvo Dievas" (Jon. 1, 1).

Šiandien gimęs Žodis guli prakartėlėje. "Mūsų Išganytojo Dievo malonė pasirodė visiems žmonėms ir mokina mus, kad išsižadėję bedievystės ir pasaulio geidulių, gyventume šiame pasaulyje blaiviai, teisingai ir maldingai". (Tit. 2, 11-12). "Nueikime ligi Betliejaus ir pamatykime tai, kas įvyko, ką Viešpats yra mums apskelbęs" (Luko 2,15).

Žemės soste — tvartelio prakartėlėje — guli Nekaltas Kūdikėlis. Šis Kūdikėlis yra Dievas, kuris yra Karalius. Jo akys visa apima, visa mato; Jo rankutės valdo pasaulį; Jo lūpos — teisingojo teisėjo ir gerojo mokytojo lūpos. Jo įsakymu angelų būriai gieda: "Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms" (Luko 2, 4).

"Garbė Dievui aukštybėje". Šis Kūdikėlis grąžina amžinajam Dievui garbę, kuri buvo nuodėmės atimta. Nusižeminęs, tapęs žmogumi, grąžina kas Dievo Dievui. Jis atsiteisia už žmogų ir išlaisvina nuo nuodėmės. Prarastas rojus vėl atidaromas.

"Ramybė geros valios žmonėms" — sutaiko žmogų su Dievu. Kas buvo sunaikinta — atstato, grąžina teisę į dangų. Kalėdos yra žmogaus teisių šventė. Vergija panaikinama. Žmoniškumas grįžta. "Jau nebesate svetimi ir atėjūnai; jūs esate piliečiai drauge su šventaisiais ir Dievo inamiai" (Ef. 2, 19).

Prakartėlė yra ne tik pirmasis sostas žemėje, bet ir pirmasis altorius. Kristus Išganytojas pirmą kartą aukoja save už žmonijos išganymą. "Ir tu, Betliejau, Judo žemė, anaiptol, nesi mažiausia tarp vyresniųjų Judo vietų, nes iš tavęs kils vadas, kurs valdys mano tautą, Izraelį" (Mato 2, 6).

Nebuvo Jam užeigoje vietos. Dievo keliai ir būdai nežinomi, Jo planai vystosi paslaptingais keliais. Žmogaus Sūnaus įsikūnijimas įvyksta po žvaigždėtu dangumi, tyliąją naktį, miegant pasauliui ramių miegu. Tik Kūdikio verksmas sudrumstė nakties tylą. Išganymo paslapties pradžia . . . Ji baigėsi kryžiaus kančia. "Jis pats save sunaikino, prisiimdamas tarno pavidalą . . . pasidaręs klusnus iki mirčiai" (Pil. 2, 7-8).

Prakartėlė yra sostas, altorius, kartu ir sakykla. Angelai skelbė piemenėliams didį džiaugsmą. Dangiškoji kariuomenė garbino Dievą giesmėmis. Nusižeminusi Motina ir susimąstęs Juozapas rodė nustebimą ir dėkingumą. Piemenėliai, grįždami nuo prakartėlės, garbino ir šlovino Dievo "dėliai viso, ką buvo girdėję ir matę, taip, kaip buvo jiems pasakyta" (Luko, 2, 20).

Ką buvo piemenėliai girdėję? "Angelas jiems tarė: Nebijokite! Nes štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, koks bus visai tautai, kad šiandien jum gimė Dovydo mieste Išganytojas, jis yra Kristus, Viešpats. Ir tas bus jums ženklas: rasite kūdikį suvystytą vystyklais ir paguldytą prakarte" (Luk. 2, 10-12).

Prakartėlė kalba mums apie ramybę, džiaugsmą, tikėjimą ir išganymą. Eikime prie prakartėlės. Žvelkim į Mariją su Kūdikiu ant rankų! Su gilia meile širdyse suklupkime prieš šį amžinosios meilės stebuklą, garbindami Dievą — Kūrėją, priėmusį mūsų menką prigimtį, kad ją išaukštintų. O ramybė ir džiaugsmas pripildys mus, mūsų tikėjimas sustiprės ir išganymo viltis padidės . . . Nes Jis gimė, kad mus, buvusius pikto vergus, padarytų Dievo vaikais ir Jo amžinųjų turtų paveldėtojais (Ef. 1, 5, 7, 14). Jis gimė, kad mus, nuodėme mirusius, prikeltų, nuvalytų, pašvęstų (Ef. 2, 5-7) ir Šv. Dvasios Bažnyčia padarytų (1 Kr. 6, 19). Jis gimė, kad pasiliktų mums "kelias, tiesa ir gyvenimas" (Jon. 14, 6). Jis gimė, kad mums dangų atidarytų, kad mus nuvestų ten, kur Dievas gyvena su žmonėmis, kur Dievas nušluostys kiekvieną ašarą nuo mūsų akių, kur mirties nebebus daugiau, nei dejavimo, nei šauksmo, nei skausmo nebebus daugiau (Ap. 21, 3). "Jis taikos Viešpats. Jis duos mums amžiną ramybę" (2 Te. 3, 16).

ANGELAS. Van der Goes. Iš Florencijos galerijos.

Dievas ir žmogus

DIEVAS daugelio buvo pastatytas į kertę ir pasakyta: Taip! Dabar mes galime vieni! Dabar mes nors kartą parodysime, ką mes patys galime. Užkariausime žemę ir čia įkursime rojų.

O mes krikščionys?. Nedumkime sau akių! Ne vienam iš tų, kurie buvo išsaugoję tikėjimą į Dievą ir Kristų, rūpėjo ir teberūpi biznis, pinigų uždirbimas, o tik paskui tikėjimas, siela, pamaldos ir kiti dalykai, kuriuos lengvai galima atlikti sekmadienį per vieną valandą.

Neatvykti į darbą? Gink, Dieve! Aš nenorėčiau būti išmestas iš tarnybos. Bet neateiti į pamaldas? — Ak, Dievulis turėtų pagaliau džiaugtis, jeigu retkarčiais ateinu.

Rezultatai? Žmonės, kurie skelbia, kad Dievą galima išbraukti iš kasdieninio mūsų gyvenimo, ar taip daro, yra didžiausi žmonijos skriaudėjai. Ir ne tik skriaudėjai, bet ir žmonijos duobkasiai, ne vien duobkasiai, bet ir nuodytojai.

✠

KRISTUS nori perversmo nuo viršaus į apačią. Marksas ir Leninas skelbė revoliuciją nuo apačios į viršų. Kristus reikalauja, kad mes dalytume, ką patys turime. Anie nori dalyti, ką kiti turi.

Kristus sako: Dalyti, bet galvoja apie tuos, kurie mažiau turi. Revoliucininkai šaukia: Dalyti, ir puola tuos, kurie daugiau turi.

Krikščionis privalo sakyti: Duoti — ir kartu žiūrėti į apačią ir ieškoti tų, kuriems galėtų duoti. O ant visų revoliucijos vėliavų įrašyta: Imti — ir jie žiūri į viršų ir ieško tų, iš kurių jie galėtų atimti.

Jeigu mes, trys šimtai milijonų katalikų, energingai, drąsiai, sąmoningai susirūpintume Jėzaus artimo meilės įsakymu be jokių socialinių, be tautinių, be religinių ribų, tai tada pasaulio taika būtų patikrinta visiem laikam, ir naujas amžius būtų pažymėtas Kristaus ženklu.

Dabar mes stovime to naujo amžiaus pačiuose skausmuose. Dabar turi paaiškėti, ar Bažnyčia ar ateizmas bus vadovas.

✠

VIENAS tėra įstatymas — Dievo įstatymas, pagal kurį žmogus gali statyti aukštyn, nebijodamas griuvimo.

Viena tėra žmonėm tikra taika — Betlėjaus taika tikėjime į vieną Tėvą per Jo Sūnų.

(Iš kun. Emilio Fiedlerio raštų)

MARIJA SU KŪDIKIU. Hans Mulscher. Iš Ulmo muzėjaus Vokietijoje.

KATALIKŲ BAŽNYČIA IR ŠVENTIEJI

Katalikų Bažnyčioje vienas iš ypatingųjų bruožų yra nesudrumsčiamas jos ramumas. Toji ramybė nėra vėsuma. Bažnyčia myli žmones, bet ji nesiduoda gundoma jų silpnybių.

Kada pasaulis dreba perkūniškam patrankų trenksme, Bažnyčia ramiai mini Taikinguosius, kurių garbė nepraeina, mini pakiliu giedojimu. Gali kalnai kurią dieną virsti griuvenomis, bet jeigu toji diena yra kalnų piemenaitės, šv. Žermenos, pavyzdžiui, tai tos mažos piemenaitės šventė bus minima su tokia nepajudinama ramybe, kokią Bažnyčiai yra davusi amžinybė.

Nors kažin kaip aplinkui triukšmautų tautos ir karaliai, nors kaip žvėriškai siaustų, Bažnyčia neužmiršta nei vieno savo varguolio, nei vieno elgetos, nei vieno kankinio.

Amžiai keičiasi, it audros, bet ir amžių vėtroje Bažnyčia atseka pėdas jaunos mergytės, kuri savo metu beveik niekam nebuvo žinoma ir gyveno prieš tūkstantį metų. Atseka, kad primintų jos amžinąją garbę.

Gali pasaulis sau griūti! Bažnyčia skaito dienas šventėmis. Ji nepamiršta nei vieno savo senelio, nei vieno vaiko, nei vienos mergaitės, nei vieno vienuolio. Bažnyčia dėl to kartais pajuokiama. Ji atsako iškilmingu giedojimu. Šventųjų atminimas Bažnyčioje amžinai gyvas

Ryšium su **šv. Stepono,** pirmojo kankinio švente antrąją Kalėdų dieną, tuos kelis sakinius paėmėme iš prancūzų filosofo Ernesto Hello įžangos jo knygai "Šventųjų apybraižos" — "Les physiognomies des saints" 1875).

TRISDEŠIMT METŲ BE UŽEIGOS

Švedijoje, netoli Soedertaelje, į pietus nuo Stockholmo, po traukinio vagonu buvo rastas žmogus, kuris norėjo užbaigti savo gyvenimą be užeigos. Jau buvo prabėgę 32 metai, kai niekur negalėjo jos rasti. Nežinojo nei kas buvo jo tėvai, nei kada ir kur gimęs, nei kokiam kraštui priklausė.

Iš žmonių girdėjo, kad buvo rastas, lyg Mozė, pintinėlėje vienoje laivėje, kuri plūduriavo Jugoslavijos upėje. Nuspręsta, kad rastinukas gali būti pusantrų metų. Paimtas auginti evangelikų prieglaudos, užrašytas Ivano Rihlio vardu. Kiek paaugintą berniuką atidavė ūkininko šeimai, kur jis buvo laikomas ir darban varinėjamas, it koks vergas.

Netrukus užėjo karas, ir Jugoslavijos partizanai tą kaimą sunaikino. Kadangi Ivanas neturėjo jokių dokumentų, kurie rodytų jį esant serbu ar kroatu, tai pateko į koncentracijos stovyklą. Čia sunkiai dirbo, buvo alkinamas ir mušamas. Nevilties apimtas, krito po traukiniu, bet neteko tik dešinės rankos. Dabar buvo žmogus ne tiktai be tėvų ir pilietybės, bet ir be vienos rankos. Jugoslavija išmetė invalidą už savo sienos.

Ivanas toliau keliavo po Europą, bet niekas jo nepriėmė. Atsidūrė Ispanijoje, svetimtaučių stovykloje, kur dirbo apie dvejis metus. Čia susipažino su vienu švedu. Pasakojimai apie šiaurės kraštą, Skandinaviją, ir kaip ten žmonės laisvai gyvena, sugundė Ivaną siekti Švedijos. Slaptai perėjo į Prancūziją, nukeliavo į Belgiją, o iš čia — į Olandiją. Toliau į šiaurę negalėdamas prasimušti, pakrypo į Vokietiją, atsirado Šveicarijoje, buvo išmestas į Austriją, o iš čia — gražintas vėl į Ispaniją. Čia jisai jau suaugęs dirbo, ten ir priklauso. Bet karo atblokšti svetimšaliai jau buvo išskirstyti, ir jis čia jau nebeturėjo užeigos.

Ivanas Rihlis pasiryžo antrą kartą siekti Švedijos. Per Prancūziją ir Vokietiją vėl atsiplakė iki Hamburgo, bet pateko policijai į rankas. Pasakojimas savo vargų ir gyvenimo be aiškios pradžios nieko nepadėjo. Vokiečiai nusprendė gražinti atgal į Ispaniją. Ivanui pavyko paspruktì. Tada jis palindo po miegamuoju vagonu, prisirišo, užsimaskavo ir — kelionėn. Nei valgęs nei gėręs, pakibęs po traukiniu, vos pusgyvis, baładojosi 1000 kilometrų iki Stockholmo. Dar neprivažiavus Švedijos sostinės, Staedertaelje stotyje, geležinkeliečiai jį aptiko. Ivanas atgavo sąmonę tiktai ligoninėje.

Švedų tardymas Ivanui buvo palankus. Nutarta jam suteikti Švedijos pilietybę ir pasą. Tai išgirdęs, kalbėjo: "Iš tikro aš esu gimęs ne rugsėjo 24, kaip buvo nuspręsta radus mane mažą, bet tą dieną, kai Švedija mane priėmė savo užeigon. Aš niekad nebuvau pametęs vilties, nes pasitikėjau Dievu. Vargo dienomis mane ėmė pagunda pasidaryti vagišium, bet su Dievo malonės pagalba susilaikydavau imti svetimą daiktą net ir dideliame reikale. Aš daug kartų buvau laikomas kalėjime, bet ne už tai, kad būčiau nusikaltęs, o tik dėl to, kad neturėjau dokumentų ir pilietybės. Dabar jau turiu. — Ir tai man rodosi lyg kokia pasaka. Tai nepaprastai džiugi man naujiena, gera naujiena".

Ivanas Rihli yra inteligentiškas ir išsilavinęs vyras. Jis kalba serbiškai, prancūziškai, ispaniškai, rusiškai, vokiškai ir dabar mokosi švediškai.

APIE LAISVĘ

PRIE miesto vartų ir namų židinių aš mačiau jus padrikus, garbinančius savo laisvę, it kokius nuolankius vergus, kurie šlovina tironą, nors jisai juos žudo.

Aure, ir šventovės miškelyje ir tvirtovės unksmėje mačiau laisviausius iš jūsų, kurie velka savo laisvę, it kokį jungą ar grandines.

Mano širdis patvino kraujù. Jūs tegalite būti laisvi, kada net laisvės troškimas jums darosi slogus ir kada nekalbate apie laisvę, kaip galutinį tikslą.

•

LAISVI tesijausite tada, kai jūsų dienos bus be rūpesčių ir naktys be geismo ar liūdesio. Nors tai juosia jūsų gyvenimą, bet jūs atsirišate nuo jų, it kūnas nuo drabužių,

Bet kaip galite pakilti viršum savo dienų ir naktų, jeigu rytmetyje jūsų sąmonė nukala grandines, kurios tebelaiko suveržusios vidurdienio valandas?

Iš tikrųjų tai, ką jūs vadinate laisve, yra pačios tvirčiausios grandinės, nors jų žiedai tviskėtų saulėje ir raibtų akyse.

•

KAS gi yra, jeigu ne jūsų pačių atlaužos, kurias turite pašalinti, kad būtumėte tikrai laisvi?

Jei tai neteisingas įstatymas, kurį norėtumėte panaikinti, tai jis įrašytas jūsų kaktose sava ranka. Negalite jo ištrinti tiktai degindami įstatymų knygas nei plaudami savo teisėjų kaktas, nors išpiltute visą jūrą.

Jei tai yra despotas, kurį norėtumėte iš sosto išversti, tai pirmiausia apsižiūrėkite, kad jo sostas būtų nuverstas jūsų viduje. Nes kaip gi tironas galėtų valdyti laisvus ir išdidžiuosius, jeigu tironija neviešpatautų jūsų laisvėje ir gėda jūsų savigiroje?

Jei tai yra rūpestis, kurio norėtumėte nusikratyti, tai jisai yra jūsų pačių pasirinktas, o ne jums primestas.

Ir jeigu tai yra baimė, kurią norėtumėte vyti šalin, tai ji laikosi jūsų širdies, o ne bailiųjų rankų.

•

IŠ TIKRŲJŲ visa gyvena jumyse ir nuolat laiko pusiau jus apglėbę, ir tie dalykai, kurių geidžiate ir kuriais šleikštitės, kuriuos smerkiate ir kuriuos šlovinate, kurių vaikotės ir nuo kurių bėgate. Jie pastoviai plakasi jumyse, kaip šviesa ir šešėlis, kurie laikosi poromis.

Kai šešėlis dingsta ir daugiau nesirodo, likusi žara patampa šešėliu vaiskesnės šviesos.

Taip yra ir su laisve. Kai ji išsivaduoja iš vienų grandinių, pavirsta grandinėm didesnei laisvei.

(Kahlil Gibran 1883 - 1931)

LEONARDAS ANDRIEKUS

KALĖDŲ STEBUKLAI

I

Ir vėl pavirs vanduo vynu,
Putosis ežerai ir upės.
Aš viltimi dar gyvenu
Suvilgyti juo savo lūpas.

Nejaugi niekas neragaus
Kalėdų stebuklingo vyno
Ir nežinos, kaip iš dangaus
Atėjęs džiaugsmas atgaivina.

Šią naktį, Dieve, neuždėk
Ant ežerų per storo ledo —
Jau ir mane viena žvaigždė
Vynu suvilgyt lūpų veda.

II

Ir vėl kalbėsis gyvuliai —
Gal tai, lyg pasakoj išrodo.
Bet aš tikiu, tikiu giliai
Išgirsti jų bent vieną žodį.

Nejaugi niekas nežinos,
Ką jie Kalėdų naktį sako
Apie mirties žingsnius kalnuos,
Snieguolę, žydinčią ant tako . . .

Tokia svaigi ta nežina,
Kai nebeigia snieguolės kristi —
Gal būt šią naktį ir mane
Jau pasilims užgimęs Kristus.

Visus Lietuvius nuoširdžiai sveikindamas linkiu, kad gimusio Kristaus palaima atneštų džiaugsmingas Kalėdas, kurių metu su tylioje Betanyčia ir kančiančia mūsų tauta jungsimės visi į bendrą maldą už Tėvynės laisvę ir laimingesnius Naujuosius Metus.

Jūsų Kristuje

Vysk. V. BRIZGYS

Chicago, Ill.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

Švč. Trejybės parapijos kunigai

MALONIAI SVEIKINA VISUS PARAPIJIEČIUS

Rt. Rev. Msgr. JONAS J. AMBOTAS, klebonas

Kun. BRONIS BENESEVICH

Kun. JUOZAS DILLONAS

Hartford, Conn.

MIELIEM PARAPIEČIAM LINKIME DAUG LAIMĖS IR GAUSIOS DIEVO PALAIMOS

Msgr. J. BALKŪNAS, klebonas

Kun. P. LEKEŠIS

Kun. P. BULOVAS

V. J. Atsimainymo Parapija,

Maspeth, N. Y.

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO PARAPIJOS kunigai

linki savo mieliems parapiečiams

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Rt. Rev. Msgr. PR. M. JURAS, klebonas

Lawrence, Mass.

Širdingai sveikinu visus parapiečius, sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

Rt. Rev. Msgr. MYKOLAS J. URBONAS

Šv. Juozapo parapijos klebonas

Du Bois, Pa.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

Nuoširdžiai sveikiname visus parapiečius bei pažįstamus ir linkime DIEVO PALAIMOS

Rt. Rev. Msgr. I. KELMELIS

Švč. Trejybės parapijos klebonas

Kun. P. TOTORAITIS

Newark, N. J.

Nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius sulaukus

Šv. Kalėdų

ir

Naujųjų Metų

Elizabeth, N. J. Šv. Petro ir Povilo parapijos kunigai:

Rt. Rev. Msgr. M. G. KEMEŽIS, klebonas

Kun. V. KARALEVIČIUS

Kun. J. PRAGULBICKAS

VYTAUTAS prisiekia atkeršyti kryžiuočiams. Dail. Jan Styka.

Kauno pilies išgriovimas 1362 metais

KAUNAS yra įsikūręs dailioje Nemuno ir Neries santakoje. Abi tos didžiosios Lietuvos upės turi aukštus šlaitus, bet toje vietoje, kur jos susitinka, yra pailga loma. Pačiame jos gale, prie santakos, kur dabar tebedunkso senos pilies griuvenos, būta nedidelės kalvos. Kasinėjimai yra parodę, kad dar penktame amžiuje prieš Kristų toji kalva, įsikišusi tarp dviejų upių, buvo naudojama gynimosi reikalam. Gal ir anksčiau yra buvę kokie sutvirtinimai. Vėlesniais laikais, manoma, toje kalvoje stovėjusi medinė pilis. Mūrinė pilis buvo pastatyta Kęstučio laikais — 14-tame amžiuje. Vokiečiai kryžiuočiai tada jau buvo užvaldę prūsus ir Nemuno vaga veržėsi vis giliau į Lietuvą. Kauno pilis turėjo juos sulaikyti. Čia ir prasideda istorija, kurią norime priminti ryšium su 600 metų sukaktimi, kai Kauno pilis kryžiuočių buvo užpulta ir sugriauta.

★

VOKIEČIŲ ORDINAS buvo jau įsistiprinęs ir išaugęs į stiprią Baltijos pamario valstybę. Jo pirmasis uždavinys — skleisti krikščionybę pagonių kraštuose — buvo jau atsidūręs antroje vietoje. Pirmon vieton prasikišo siekimas plėsti ir didinti savo valstybę. Apaštalavimas pavirto tiktai priedanga ir priemone kariniam tikslam. Kryžiaus žygiais buvo siekiama užimti visą Lietuvą, ypač Žemaitiją, įsiterpusią tarp Prūsijos kryžiuočių ir Livonijos kalavininkų. Abiem tiem ordinam dar nuo 1237 metų vadovavo vienas vyriausias magistras Marienburge, Prūsijoje. Algirdo ir Kęstučio valdymo laikais tuo vyriausiuoju magistru buvo Vinrichas von Kniprodė (1351 - 1381), vienas iš pačių žymiųjų Vokiečių ordino valdovų. Jo užsimojimas buvo užvaldyti Nemuno vagą iki Neries ir toliau Nerimi nusistumti į Lietuvos gilumą. Nemuno krantuose griovė lietuvių pilis ir statydino savas. Tokiu būdu atsistūmė iki Nemuno ir Neries santakos, kur stovėjo tvirta lietuvių pilis. Pasiryžta, žūtbūt, ją sugriauti.

★

ORDINAS tam žygiui rengėsi labai rūpestingai. Pasitelkė talkos iš Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos ir Italijos. Pasigamino reikiamų pabūklų piliai griauti. Laivus prisikrovė statybinės medžiagos tiltam, judamiem bokštam, apkasam. Plaukė prieš Nemuno srovę tris dienas, kol pasiekė Kauną 1362 kovo 16 pavakarėje. Gerai ginkluotų ir gausių riterių ne tik nebuvo galima pakeliui sulaikyti, bet ir atmušti. Algirdas ir Kęstutis, atvykę prie Kauno, nieko negalėjo padėti ir bevilitiškai pasitraukė į kalnus. Apsuptoje pilyje tesilaikė įgula, vadovaujama Kęstučio sūnaus Vaidoto.

Vokiečiai ne tuojau pilį puolė. Turėdami stiprias jėgas, kurių skaičius tikrai nežinomas, pirmiausia pasistatydino tiltus per Nemuną ir Nerį. Iš jų pradėjo pulti tiktai 1362 kovo 29. Bet pilis buvo stipri, mūrinė, su dviem aukštais bokštais. Lietuviai gynėsi dieną ir naktį. Tada vokiečiai pasistatydino du puolamus bokštus — taranus ir sutelkė visas jėgas pilies bokštam versti. Abu bokštai buvo nuversti. Neries pusės bokštas griūdamas palaidojo nemažai vokiečių ir lietuvių. Vistiek lietuvių įveikti negalėjo, kol pagalbon atėjo Livonijos ordino riteriai.

Verbų sekmadienį, balandžio 10, vokiečiai puolė naujom jėgom. Sienos kai kur jau buvo pralaužtos ir ties jomis virė aitri kova. Kęstučio pastangos baigti kovą derybom nepavyko. Nevyko ir vokiečiam įsilaužtį pilį. Tada jie prie pilies sukrovė aukštą kūgį medžių ir padegė. Liepsna pro mūro skyles įsiveržė vidun. Pilyje kilo gaisras. Besiveržiant vokiečiam, lietuviai dar padegė pilies likučius. Gaisre žuvo nemažai priešų, bet taip pat ir lietuvių. Kai kurie sąmoningai susidegino, kaip kitados Pilėnuose, Margiriui vadovaujant. Nelaisvėn pateko tik 36 lietuviai kariai su savo vadu Vaidotu.

Kauno pilis buvo paimta Didįjį šeštadienį, balandžio 16, tiktai po mėnesio laiko, kai vokiečiai atvyko prie Kauno. Atšventę Velykas, balandžio 17, jie pasitraukė. Iš to seka dvi išvados. Viena, lietuviai nė per mėnesį laiko negalėjo sutelkti tokios jėgos, kad vokiečius prie Kauno būtų apsupę ir praginę. Antra, ir vokiečiai neturėjo tiek jėgų, kad būtų galėję palikti viduryje Lietuvos ilgesniam laikui. Patelkti iš vakarų Europos riteriai, atlikę savo uždavinį — pilį sugriovę — grįžo namo.

★

KĘSTUTIS po tos nelaimės Kauno pilį pamažu atstatė, bet kad ji turėtų didesnę apsaugą, dar pastatydino naująją pilį, pramintą Naujuoju Kaunu. Vieta jai buvo parinkta Virgalės saloje, Nemuno ir Nevėžio santakoje, kur dabar yra Šilalės kaimas. Vokiečiai tą pilį sugriovė 1368 metais ir pastatydino savąją — Gotteswerderį (Dievo salą). Ji buvo sunaikinta Vytauto laikais.

Nuo Vytauto laikų Kauno pilis prie Neries daugiau nebepuolama. Čia Vytautas mėgo dažnai apsistoti ir priimti svečius.

Kauno pilis, gražiai išpuošta ir tarnavusi sustoti Lietuvos didiesiem kunigaikščiam, buvo smarkiai apnaikinta rusų maskolių 1655. Caristinės Rusijos laikais pilis visai apleista.

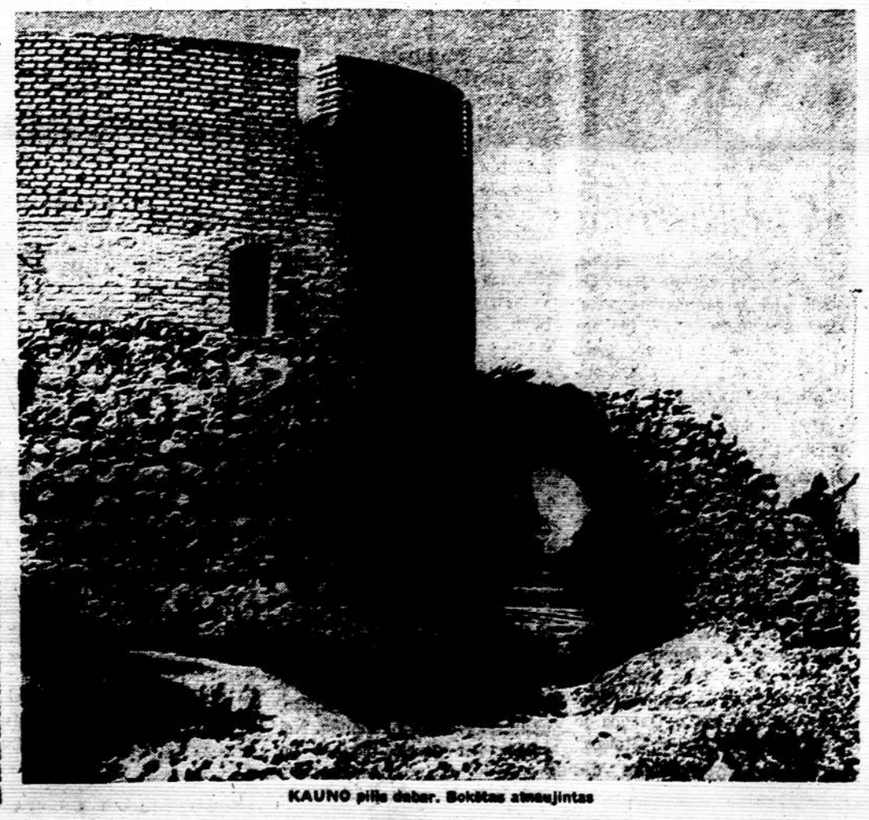

KAUNO pilis dabar. Bokštas atnaujintas

Kristaus Gimimo Šventėje nuoširdžiai sveikinu brangius savo tautiečius latvius ir mielus brolius lietuvius, linkėdamas ir melsdamasis, kad mūsų Viešpats suteiktų visiems tyrojo dangiškojo džiaugsmo, laimintų laukiamus Naujuosius Metus ir teiktųsi savo malone pagreitinti mūsų Tėvynės laisvės dienas.

Vysk. JAZEPS RANCANS

Grand Rapids, Mich.

Kristaus Gimimo Šventėje

ir

Naujuose Metuose

Nuoširdžiai sveikina savo parapiečius ir linki gausios Dievo palaimos

Kun. J. ALEKSIŪNAS

Angelų Karalienės parapijos klebonas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga

linkime visiems parapiečiams Dievo palaimos

Kun. JONAS BAKANAS, klebonas

Šv. Kazimiero parapija

Worcester, Mass.

ŠIRDINGI SVEIKINIMAI SU

Šv. Kalėdom ir Naujais Metais

KUN CLARENCE A. BATUTIS, klebonas

Šv. Kazimiero parapija

Philadelphia, Pa.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS,

klebonas ir vikaras

nuoširdžiai sveikina mielus parapijiečius, sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

linkėdami visiem Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS

Kun. ADOLFAS VAINAUSKAS

Nashua, N. H.

SAVO PARAPIJIEČIAMS

Linksmų šv. Kalėdų

ir

laimės Naujuose Metuose

LINKI

Kun. JUOZAS G. ČEPUKAITIS

Šv. Andriejaus parapijos klebonas

Philadelphia, Pa.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų sulaukus

nuoširdžiai sveikinu

visus parapiečius, choristus, vargonininką,

seseles mokytojas, vaikučius, draugus ir prietelius

Kun. JUOZAS GIRDIS, klebonas

Šv. Vincento parapija, Esplen, Penna.

BETLIEJAUS. Aikštė prie Kristaus Gimimo bazilikos.

KALĖDŲ NAKTIS KRISTAUS GIMIMO VIETOJE

B. Ramanauskas, O. F. M.

BETLEJUJE, rytų atkalnės kalvoje, ant kurios stūkso senasis Dovydo miestas, yra olų, kuriose ir šiandien rasi prisiglaudus neturtingų žmonių ar gyvulių tvartų. Vienoje iš tų olų prieš du tūkstančius metų gimė Dievo Sūnus, Išganytojas. Nuo pirmųjų krikščionių laikų tikintieji keliavo ir tebekeliauja lankyti tos Kristaus gimimo olos. Šv. Justinas, kankinys, gimęs apie 100 metus netolimoje Samarijoje, žinojo tą olą ir ją lankė. Tuo metu Romos ciesorius Hadrijanas po žydų sukilimo 135 metais šventovę išniekino ir jos vietoje pastatė šventyklą dievaičiui Adoniui. Krikščionim gavus tikėjimo laisvę, imperatorius Konstantinas Didysis 326 metais pagonišką šventyklą nugriovė ir pastatė didžiulę Kristaus Gimimo baziliką. Bizantijos imperatorius Justinas šeštame amžiuje baziliką atnaujino ir išpuošė. Savo architektūra yra ji išlikusi ligi mūsų laikų.

★

KRISTAUS GIMIMO bazilika šiandien iš lauko neturi senojo puošnumo ir didingumo. Atrodo tartum kokia sena tvirtovė. Kitados turėjo tris portalus arba įėjimus. Dabar tik viduriniame įėjime yra mažos durys keturių su puse pėdų aukštumo. Tik pasilenkus galima įeiti vidun.

Bazilikos požemyje yra Kristaus Gimimo kripta. Sienos ir lubos padengtos brangiomis uždangomis, pro kurias tarpais matomi uolų akmenys. Grindys išklotos marmuru. Ta vieta, kur Kristus gimė, papuošta sidabrine žvaigžde ir apjuosta lotyniška parašu: **Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est** (Čia iš Mergelės Marijos gimė Jėzus Kristus).

Amžių bėgyje šimtai tūkstančių maldininkų čia klūpojo, meldėsi ir šlovino Dievo meilės stebuklą. Tūkstančiai piligrimų ir šiandien atvyksta ir suklumpa maldai. Ypač įspūdingos būva Kalėdų nakties apeigos, kuriom vadovauja vienuoliai pranciškonai.

Jau bus apie 600 metų, kai Betlėjuje gyvena pranciškonai, o Jeruzalės patriarchu iš tradicijos skiriamas vienuolis iš Šv. Pranciškaus Asyžiečio ordino. Jeruzalės patriarchas ir vadovauja Kalėdų nakties maldom Kristaus Gimimo bazilikoje.

★

KALĖDŲ NAKTIES pamaldos pradedamos, užbaigus vienuoliam kalbėti Aušrinę. Diakonas į Jeruzalės patriarcho rankas įduoda kūdikio didumo Jėzaus statulą. Žvakių procesijoje per tamsią baziliką einama į Gimimo grotą. Čia diakonas pradeda giedoti Gimimo evangeliją: "Anuo metu išėjo ciesoriaus įsakymas" ... Diakonas sustoja giedoti, baigęs žodžiais "atėjo jai metas gimdyti". Dabar nužengia į kriptą, statulą pridengia vystyklais ir toliau gieda: "... ir ji pagimdė pirmgimį savo sūnų, suvystė jį vystyklais".

Tuomet statulą neša į prakartėlę, vos keli žingsniai nuo gimimo vietos. Ten pagarbiai paguldo ir gieda: "... ir paguldė jį **šiame** prakarte, nes jiems nebuvo vietos užeigoje".

Grįžta atgal prie knygos ir gieda linksmą naujieną iki galo: "... ūmai atsirado ... daugybė dangiškosios kariuomenės, kuri garbino Dievą ir sakė: Garbė Dievui aukštybėje!" ...

Čia iš visų dalyvaujančių širdžių prasiveržia džiaugsmas ir visi sutartinai užtraukia Kalėdų giesmę: "Gloria in excelsis Deo" ...

Diakonai dabar kartoja žodžius šv. Jeronimo, kuris per 30 metų gyveno vienišas netoli Gimimo grotos: Betlėjau! Štai šiame mažame žemės urvelyje yra gimęs dangaus Kūrėjas!

Diakonas toliau lotyniškai tęsia vis naujomis meliodijomis šv. Jeronimo giesmės žodžius, skelb damas didžią Dievo meilę:

Čia Jis buvo suvystytas vystyklais.
Čia Jis buvo paguldytas prakarte.
Čia piemenėlių pamatytas.
Čia — žvaigždės nurodytas.
Čia — Išminčių pagarbintas.
Čia angelai užgiedojo:

Garbė Dievui aukštybėje!

Aleliuja, Aleliuja, Aleliuja!

Sugiedojus "Te Deum laudamus", procesija grįžta atgal į baziliką. Kristaus Gimimo bazilikos grotoje pasidaro ramu. Vienas iš kunigų žengia prie altoriaus prieš prakartėlę ir pradeda Mišių auką.

Betliejaus prakartėlės taip pat buvo pradėtos rengti pranciškonų, kai šv. Pranciškus Asyžietis apsilankė Šventoje Žemėje ir grįžęs atšventė tyliąją Kalėdų naktį Greccio miškelyje (1223). Čia gavo pradžią prakartėlės, kurios išplito visam pasaulyje ir amžių bėgyje įaugo į meną, literatūrą bei krikščioniškus papročius.

KRISTAUS Gimimo grota su sidabrine žvaigžde.

VISA, KAS KVĖPUOJA, TEGUL ŠLOVINA VIEŠPATĮ!

Psalmių yra penkios knygos. Kiekviena iš jų baigiasi Dievo pagarbinimu. Penktoji baigiama pačiu iškilmingiausiu. Tai 150-ji psalmė, vadinama lotyniškai Laudate Dominum — Šlovinkite Viešpatį!

Arkivysk. Juozapas Skvireckas, parūpinęs naujojo lotyniškojo teksto vertimą lietuvių kalbon, tai psalmei padėjo užrašą: "Dievą reikia šlovinti visiems ir visur visais žmogui galimais būdais".

Paskutinėje psalmėje kai kurie iš tų būdų išvardijami:

Šlovinkite jį trimito garsais,
šlovinkite jį psalteriu ir kanklėmis.
Šlovinkite jį būbneliu ir šokiais,
šlovinkite jį stygomis ir vamzdžiais.
Šlovinkite jį skambiais kimbolais!
Visa, kas kvėpuoja, tegul šlovina Viešpatį, Aleliuja!

Psalmyno pastabose arkivysk. Juozapas Skvireckas pateikia dar šiuos paaiškinimus:

"Dievo garbinimas turi būti pilnas džiaugsmo ir visuotinis, lydimas linksmos muzikos, sujungtos su šokiais. Trimitas trimituodavo kunigui, arfa ir kanklėmis skambindavo levitai, taip pat ir kimbolais. Moterys mušė būbnelius. Kimbolai — nauginės lėkštės — buvo vartojami dvejopi: mažieji (skambieji) ir didieji (čekšiantieji).

Šv. Grigalius Nysietis, vienas iš Bažnyčios Tėvų, gyvenęs ketvirtame amžiuje, aiškindamas tą Šlovinimo psalmę, rašė, jog tasai Viešpaties pagarbinimas "siekia laimingos pasaulio pabaigos aukštybes, kuriose visi kūriniai, stodami į vieną būrį, žmonijos chorui susivienijus su angelų choru, pasidaro Dievo šlovinimo kimbolai ir linksmai gieda Dievuo nugalėtojui pergalės giesmę".

Dangaus angelų giesmė buvo išgirsta piemenėlių palaimintąją Betlėjaus naktį, kai dangus atsivėrė ir pasigirdo nežemiškas choras: **"Garbė Dievui aukštybėje ir ramybė geros valios žmonėms žemėje!".**

Senojo Įstatymo laikais Izraelio tautoje Dievas buvo garbinamas visais psalmėje minimais būdais, taigi ir šokiais. Šokiai apskritai yra **sakralinės** kilmės .Dar ir dabar **nestinga** šokėjų kai kuriose nekrikščionių maldyklose.

Žydai, atkūrę savo valstybę, stengiasi gaivinti senus biblinius šokius. Mes juos dabar pavadintum tautinais šokiais, nes jų paskirtis yra ne Dievą garbinti "visais žmogui galimais būdais", bet priminti senąją žydų istoriją ir teikti meniško pasigėrėjimo.

Toji ypatinga Izraelio šokėjų grupė vadinama "Varpo širdimi" (hebraiškai **"Inbal"**). Trupę sudaro mergaitės jemenitės. Jemene, kur dabar tuo vardu yra vakarų Arabijos pusiasalio valstybė, išliko geras būrys žydų, išlaikiusių savo papročius, dainas ir šokius nuo Kristaus gimimo laikų.

Sara Levi-Tanai tiem šokiam davė naują meniška apipavidalinimą, bet temos siejamos su senu žydų gyvenimu, piemenų būtimi, Dievo garbinimu Saliamono šventykloje, kovomis su priešais ir k.

"Inbal" šokėjų trupė daug kur kviečiama ir turi nemažą pasisekimą.

INBAL trupės šokėjos.

MERGAITĖ su kupranugariu Betliejaus apylinkėje, Piemenėlių lauke.

BETLIEJUS SENIAU IR DABAR

Betliejus, hebraiškai Bethlehem, lietuviškai išverstas reikštų Duonos namus. Vardas reikšmingas. Čia gimė žmonijai Amžinoji Duona. "Aš esu gyvoji duona, kurs iš dangaus nužengiau. Kas valgys tos duonos, bus gyvas per amžius" — kalbėjo Kristus žydam, kurie prieš jį murmėjo (Jono 6, 41-52), nors žydai buvo atvesti į Pažadėtąją Žemę, kad čia sulauktų Mesijaus.

Prieš atsikeliant žydam į Palestiną, Betliejus buvo kanaaniečių, vėliau kalebitų žemė. Izraelio laikais Betliejus pagarsėjo kaip Dovydo giminės tėviškė. Žemutinėje miesto dalyje buvo įrengti Dovydo ir Saliamono mauzolėjai. Tą nedidelį miestelį paskui nustelbė Jeruzalė. Betliejus yra į pietus nuo Jeruzalės už kokių 6 mylių. Šiandien priklauso nebe Izraelio valstybei, o Jordanijai. Tų dviejų valstybių siena eina taip pat skersai Jeruzalės.

Betliejus šiandien vadinamas Bet Lahm. Turi keliolika tūkstančių gyventojų, daugiausia arabų. Iš krikščionių yra katalikų, provoslavų ir armėnų. Visi turi savo vienuolynus prie Kristaus Gimimo bazilikos. Tai viena iš seniausių krikščionių bažnyčių, statyta dar ketvirtam amžiuje. Septinto amžiaus pradžioje, kai Betliejų užėmė persai, bazilika išliko tik per stebuklą. Persai negriovė dėl to, kad vienoje mozaikoje buvo pavaizduoti Trys Išminčiai, tariamai atvykę iš Persijos.

Netoli Betliejaus, už kokios pusantros mylios į rytus, prie Bet Sachuro, yra Piemenų laukas. Čia buvo pastatydinta Piemenėlių bažnyčia, bet šiandien telikę nežymūs jos griuvėsiai. Tasai laukas, kuriame piemenėliai ganė savo bandą, kai pasigirdo angelų giesmė, ligi šiandien nepasikeitęs. Tolumon driekiasi kalvotos ir akmeningos dykumos.

PIEMENĖLIŲ laukas nepasikeitęs Betliejaus apylinkėje.

Kalėdų Šventėse

ŠIRDINGAI SVEIKINAME VISUS PRANCIŠKONŲ GERADARIUS IR ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS RĖMĖJUS.

TĖV. JURGIS GAILIUŠIS, O.F.M.
Provincijolas ir Rektorius

Kristaus Gimimo Šventėje

MIELIEMS MŪSŲ SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS IR RĖMĖJAMS LINKIME SKAIDRAUS KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR GERIAUSIOS SEKMĖS NAUJAIS METAIS.

"DARBININKO" REDAKCIJA
IR ADMINISTRACIJA

PRIE DIDELĖS girios, kur derlingi ir vešlūs laukai, gyveno du ūkininkai. Vienas buvo turčius. Jo klėtys tratėjo pripiltos grūdų, tvartuose nerimo nupenėti galvijai, o namuose visokios gėrybės laužė stalus.

Antras buvo vargšas. Lyg smilga lingavo prie girios. Jo triobos šiaudinį stogą lamdė vėjai, o mažam darže žiebėsi kelios ežios pupų ir žirnių, prie tako šakojosi obelis. Kieme kapstėsi višta, tvartelyje mėkeno ilgabarzdė ožka. Neturėjo nei savo šulinio. Vandens ėjo į girios šaltinį.

Vargšas vasarą triūsė savo darže, girioje rinko grybus ir uogas, medžių padžiūvusias šakas, pagelbėjo kaimynam darbuose. Rudenį ir žiemą ėjo per žmones, čirpindamas smuiką, grodamas vestuvėse, krikštynose.

Abu ūkininkai turėjo po vieną dukterį. Turčiaus duktė buvo aprengta ir išpuošta kaip lėlė, apauta brangios odos batukais, apkrauta žaislais. Kaimyno dukra vilkėjo prastus drabužius, dažniausiai basa laksto po kiemą ir pagiriais. Ir jos žaislai buvo medžio nulūžę šakos, gėlės ir miško balandžiai, kurie tūpė ant jos rankų ir burkavo.

Kartą turčiaus dukra nuo savo kalno išvydo, kaip toji vienmarškinė basa kaimynė žaidžia su balandžiais. Numetė savo aksominius meškiukus, išsvaidė medinius arkliukus ir pradėjo taip verkti, kad tėvas turėjo ją nuvesti į girią. Norėjo ir ji žaisti su balandžiais.

Balandžiai gi išsigando gražiai papuoštos mergaitės, suplakė sparnais ir nuskrido į eglių viršūnes. Pasigauk, jei gali!

Mažoji supyko ir tarė tėvui:

— Aš nenoriu šitų kaimynų. Jei jų nebebus čia, balandžiai žais su manim!

Tėvas atsiduso. Ką daryti? Dukrą labai mylėjo ir į kiekvieną jos žodį skubėjo su dovana, su išskėstom rankom. Kaip dabar išvarys kaimynus. Menki jie žmonės, neturtingi. Tegu skursta savo žemės lope, tegu lupenom lupasi.

Duktė nenusileido. Ėmė taip verkti, draskytis, daužyti stiklus, ir tėvas tarė:

— Nusiramink! Aš jo nebekviesiu prie darbo. Juk iš mūsų ir minta. Nebeturės iš ko gyventi, išsikels kitur.

Turčius nebešaukė kaimyno talkon. Pasisamdė daugiau bernų ir toliau vežimais vilko derlių į klojimus. Gi vargšas kaimynas gailiai pažiūrėjo į sodybą, išstatytą kalne, ir skubėjo į girią. Jis kėlėsi anksčiau ir vėliau gulė, kad uždirbtų duoną

— Tėte, — pravirko vėl turtuolio dukra. — Aš noriu žaisti su balandžiais, o jie neišsikelia. Matai, jie turi vieną obelį. Atimk iš jų, gal tada išskeliaus.

Tėvas bandė priešintis, bet dukra verkė ir verkė. Reikėjo vėjuotą naktį siųsti bernus, kad nulaužtų obelį.

Varguolis apgailėjo, nubraukė ašarą, skundėsi vėjais, kad jie nedraugiški ir plėšė jo medelį. Jis vėl skubėdamas dirbo, kad atėjusi žiema nebūtų sunki.

Tada turtuolio duktė pamatė, kad kaimynas turi ožką ir vištą. Ir vėl verkė nerimdama, kol tėvas paleido piktus šunis.

— Dabar jie mirs badu! — tarė linksma mergaitė. — Ir aš galėsiu žaisti su balandžiais.

Bet vargšai laikėsi. Paimdami bulvę, ją glostė ir džiaugėsi. Džiaugėsi ir džiovintais grybais, aguonų pienu.

Atėjo žiema. Atėjo Kalėdos. Seniau jis turėjo gražių raudonpusių obuolių, kurie taip maloniai kvepėdavo. Jo smuikelė skambėdavo tada svečiuose ir uždirbdavo balto pyrago. Dabar smuikelė kabėjo apdulkėjusi ir tyli. Tik ugnis dabar kūrenosi ir nušvietė molines grindis, kur pagaliukais žaidė mergaitė.

Tėvui pagailo tos mažos dukrelės. Jis dirbo, netingėjo, taupė ir nešė į namus. Bet ką padarysi, kai į vienų rankas daug įbyra, o kitos lieka tuščios. Ir tokį vakarą jis neturi nei pieno, nei obuoliuko. Staiga pralinksmėjo. Prisiminė, kad ir Kristus buvo toks pat vargšas. Dar net didesnis vargšas. Kai gimė, tvartelyje nebuvo nei ugnies. Štai jo mažoje trobelėje šilta ir jauku.

Jis nusikabino smuiką nuo sienos ir ėmė linksmai groti. Mergaitė juokėsi, svaidė pagaliukus ir pati šoko. Ir niekada niekur nebuvo taip linksma, kaip jų namuose tą Kalėdų vakarą.

— Laikas tau mažoji gulti, — tarė tėvas padėdamas smuiką.

— Tėte, atnešk man vandenėlio, noriu gerti, — paprašė mergaitė.

Tėvas pasiėmė medinį kibirą ir išėjo į šaltinį. Danguje spindėjo žvaigždės, tokios gražios ir graudžios. Ir džiaugėsi žmogus, kad jo mergaitė gera. Vargo mergelė, vandenėliu nusipraus, atsigers. Ir atsiguls. Ir sapnas bus žaislas ir dovana. Sapnai visus lanko, ir vargšus.

Pagiry šaltinis geras. Neužšąla. Jis žino, kad trobelėje yra žmonės, tad ir plukdo savo skaistų vandenį.

Lenkiasi žmogus semti vandens, žiūri, — iš kitos pusės ateina berniukas. Piemenėlis. Baigė kur tarnauti metus ir skuba pas motiną. Skuba ir paklydo. Į tokią girią užėjo.

— Vaikeli mielas, kaip tu vienas girioj?! Nesibijai vilkų?

— Aš gerti noriu!

— Tuoj pasemsiu vandens. Užeik pas mane. Trobelėje šilta. Turiu keptų bulvių, džiovintų grybų. Žinau tavo vargą, nenuskriausi manęs.

Pasėmęs vandens, pakėlė medinį kibirą, palenkė, kad patogiau berniukui būtų gerti. Net ranka paglostė galvą. Taigi, ir esama vargšų. Neturi net kepurės šis mažiukas.

Dar mūktelėjo kibirą į šaltinį, nusitvėrė jį kairiaja, o dešine nusivedė berniuką.

— Eime pas mane, turiu aš dukrelę. Galėsi net su ja pažaisti, kol užmigs.

Abu žengia taku ir štai sustoja. Šlaite viršum šaltinio obelis. Pažįsta jis kiekvieną medį, per vasarą juos nuglosto, bet obels čia niekada nebuvo. Augo ji iš sniego. Lyg ta pati, kaip ir jo sode. Ant šakų kabo dideli ir gražūs obuoliai.

— Nusiskink, čia tau! — tarė berniukas.

Žmogus nusiskynė vieną obuolį. Sunkus jis ir didelis. Delne sveria.

— Ar daugiau nenori? — paklausė berniukas.

— Čia ne mano giria. Kam aš skriausiu obelaitę. Užteks ir vieno. Tai pradžiugs mergaitė.

Abu grįžo į trobelę. Tėvas tarė dukrai:

— Štai, giria tau siunčia gražų obuolį.

Besikūrenančioje ugnies šviesoje dabar pamatė, kad obuolys aukso. Gryno aukso! Jis dar norėjo pažiūrėti, bet mergaitė ištiesė rankas, ir jį atidavė.

Jo žmona tuoj atnešė bulvių, džiovintų grybų, mažąjį svečią sodino ir vaišino. Gi mergaitė žaidė, riteno obuolį per molines grindis. Ir niekur gi nematė, kad štai obuolys pradėjo šviesti kas kartą skaisčiau ir skaisčiau. Visa trobelė prisipildė didelės šviesos. Visi jų veidai buvo linksmi ir gražūs, lyg jie stovėtų prie didelių saulėtų vandenų.

— Eisiu, — tarė berniukas, — mano namai netoli. Ačiū už šilumą ir gerą širdį.

— Palauk! Bent kepurę nuo manęs priimk!

Nukabino nuo gembės savo kepurę ir užmovė berniukui. Tokiam daugiau reikia, nei jam.

Tą patį vakarą turtuolių namuose degė daugybė žiburių. Sėdėjo visi prie apkrautų stalų ir galvojo, ką valgyti. Buvo daug dovanų ir kalbų, ir juoko. Bet štai jų dukra priėjo prie lango ir nutilo. Pakalnėje ji pamatė keistus žiburius. Tai mažoji kaimynų trobelė švietė. Šviesa buvo tokia galinga, kad atrodė, jog trobelė ir giria dega.

Tėvas pasiuntė berną pažiūrėti. Šis užduseęs grįžo ir pranešė, kad vargšo mergaitė turi tokį obuolį, kuris skleidžia nežemišką šviesą.

— Aš noriu tokio obuolio! — suklykė dukra ir ėmė verkti.

Tėvas suprato. Dabar nemielos jai bus brangiausios dovanos.

Sukilo nuo stalo visi. Samdiniai bernai ir merginos. Išėjo. Ir mažoji neatsiliko. Ji nori tuoj parsinešti obuolį.

Pasiekė vargšo trobelę ir žiūri. Patys netiki — auksinis obuolys ritasi per molines grindis. Turtuolis užėjo pas vargšą, pasveikino ir paklausė, kur jis gavo tokį obuolį.

— Kaimynėli mielas, ačiū už gerą žodį. Prie šaltinio auga tokia obelis, kur pilna jos vaisių. Eik ir prisiskink!

Išskubėjo. Rado taką ir šaltinį ir obelį, kurios šakos lūžo nuo auksinių obuolių. Suplojo delnais iš džiaugsmo ir jau norėjo skinti, kai take pasirodė mažas berniukas ir paprašė gerti.

— Tu šunsnuki, bastais po girią. Gal koks vagišius esi! Dink iš mūsų akių! — užsimojo visi ir nuvarė.

Tada puolėsi prie obels. Skynė obuolius. Ir jie auksiniai. Gryno aukso.

Obuoliai sunkūs. Svėrė kišenes. Jie nusivilko švarkus ir marškinius, laužė šakas, krėtė obuolius. Visus iki vieno nuraškė. Dabar nori pakelti, o naštos neįveikiamos. Vilkdami žeme ir dusdami, skubėdami ir keikdamiesi, jie pasiekė namus. Sukrovė į krūvą. Auksiniai obuoliai net lubas siekia.

— Tėte, duok man obuolį, — tarė dukra.

— Palauk, tu visko nori!

— Ir mums nors po vieną, — tarė vienas samdinys. — Visi skynėm, vargom, sušilom ir sušalom benešdami.

— Obuoliai mano! Ne jūsų! Aš juos parduosiu ir būsiu pats turtingiausias žmogus pasaulyje!

Tuo metu vienas obuolys nukrito nuo krūvos ir nusirito grindimis. Sustojo ties samdinio kojom. Šis lenkėsi pasiimti, kai šokosi šeimininkas. Ir taip kilo sumišimas. Pradėjo stumdytis, bartis, muštis. Auksiniai obuoliai, kaip bulvės, ritosi per grindis, maišėsi tarp kojų versdami žmones. Vienas ant kito griuvo ir keikėsi, rankom stvėrė obuolius, grūdo į kišenes. Kitas pamatęs, draskė nagais, kando dantim. Atėmęs obuolį, glemžė savo pašonėn. Iš jo traukė trečias ir išveržęs metė tolyn.

Pataikė į žvakes, stovėjusias ant stalų. Ir jos griuvo, krito didieji žibintai ir uždegė užuolaidas, staltieses. Liepsna šokdama kilo ir plėtėsi, apėmė visus namus.

Kruvini, sumušti, dūmų pritroškinti žmonės vos-vos išropojo laukan, palikę aukso obuolius ir visą turtą. Liepsna kilo ir glemžė namus, apsunkusias klėtis ir pilnus tvartus.

Geltonasis gamtos stebuklas

Kūčiom medus yra vienas iš neapsieinamų skanėstų. Bet ne dėl to jis gamtininkų vadinamas stebuklu. Stebulkingas yra jo grynumas. Meduje bakterijos neišsilaiko daugiau kaip dvi valandas. Egipto karališkame kape buvo rasta medaus 3300 metų senumo. Patamsėjęs ir sukietėjęs, bet grynas medus.

Yra ir dar senesnių žinių apie medų ir bites. Ispanijos vienoje oloje rastas akmens amžiaus žmogaus piešinys. Jis 15,000 metų senumo. Piešinys vaizduoja, kaip kaimynas vagia medų iš kitó kaimyno bičių. Bitės ir yra tas gamtos stebukladaris.

Yra patirta, kad vienu metu bitės renka medų tiktai iš vienos rūšies gėlių. Tuo būdu gėles apvaisina dulkėmis. Sakoma, kad Amerikoje pradingtų 10,000 gėlių rūšių, jei nebūtų bičių.

Vienam svarui medaus surinkti bitei reikia atlikti 37,000 kelionių. Vienam aviliui pririnkti tiek medaus, kad ištektų visai bičių šeimai, reikia atlikti 17 milijonų mylių kelionės. Nėra darbštesnio gamtos padarėlio už bitę.

Sakoma, "alus gerti sveika", bet tai tik pašaipai. Tikrai sveika vartoti medų. Pavyzdžiui, diabetikai cukraus nė paliesti negali, o medų gali pakęsti. Meduje yra geležies, vario, kalcijaus, magnezijaus, sodos, fosforo, proteino, vitaminų ir k. Vaikam medus reikalingas, kad stipresni augtų dantys, tvirtesni sąnariai.

Medus yra tikras gamtos stebuklas ir dovana žmonėm.

PALESTINOJE. Vargšų šeimoje be pastovios užeigos.

Mes, Los Angeles, Kalifornijos, Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijos kunigai, Kalėdų Švenčių proga nuoširdžiai sveikiname visus mūsų parapijos žmones, talkininkus, prietelius ir visus brolius bei seses lietuvius, linkėdami, kad Užgimusio Kristaus Palaima pripildytų vsių Jūsų širdis ir namus. Kalėdų Mišiose ypatingai melsime Galybių Viešpatį, kad šie mūsų linkėjimai taptų realybe ir Naujieji 1962 Metai būtų Jums pilni laimės, pasisekimo ir Dievo malonės.

Kun. JONAS A. KUČINGIS, Klebonas
Kun. ANTANAS VALIUŠKA, Asistentas
Kun. Kanauninkas ANTANAS STEPONAITIS

ISLANDIJOJE žemės siūlė išeina į paviršių.

AR PAŽĮSTATE ŽEMĘ?

Žemės siūlė po vandeniu

Labai garsinami žygiai ištirti erdves viršum žemės. Mažiau garsėja pastangos ištirti žemės vidurius ar žemę po vandeniu. Tačiau per dvejis trejis metus ir šios pastangos yra davusios kai kurių įdomių žinių — pavyzdžiui apie žemės "siūlę", "nugarkaulį", kuri pastebėta po vandeniu Atlanto viduryje.

Ta žemės "siūlė" ar "nugarkaulis" yra aukštuma su kalnais, ugniakalniais, veikiančiais ir užgesusiais, 1,000 mylių pločio ir eina nuo šiaurės pietų link, apjuosia visus Europos, Afrikos, Azijos vandenynus, išskyrus Pacifiką, 40,000 mylių ilgio.

Iš vandenynų iškyla ta aukštuma tik vienoje vietoje — Islandijos saloje, kurioje yra šimtai ugniakalnių. Toje šiaurės Atlanto saloje, kuri yra Ohio didumo, yra daugiau veikiančių ugniakalnių nei bet kurioje kitoje proporcingo didumo žemės vietoje. Daugiau kaip 40 jų išsiveržę po kartą ir daugiau per tūkstantį metų, kada ten gyvena žmonės. Islandijos ugniakalniai, apskaitoma, yra išlieję lavos visą trečdalį to, kiek jos išliejo visa žemelė. Ugniakalnių dėka atsirado ir tie karšto vandens šaltiniai geizeriai, kuriais taip išgarsėjo Islandija.

Naujausias pastebėjimas tam žemės "nugarkaulyje" — tai plyšys, kuris eina išilgai "nugarkaulį", plyšys 10-30 mylių platumo ir mylios gilumo. Matavimai ir stebėjimai parodė, kad tas plyšys platėja. Pvz. Islandijoje per metus paplatėja dviem coliais.

Teorija aiškina, kad ir visa ta "siūlė" yra ugniakalnių padaras. Teorija taip pat mėgina aiškinti, kad žemės viduje yra jėgos, nuo kurių žemė auga, taigi ir "plyšta".

ŽEMĖS siūlė.

Giedraus

Kalėdų

Džiaugsmo

NUOŠIRDŽIAI LINKI VISIEM PARAPIJIEČIAM IR DARBININKO SKAITYTOJAM

Kun. Dr. JONAS STARKUS

Šv. Mykolo Arkangelo parapijos klebonas, Bayonne, N. J.
ir
Kun. P. ŽEMEIKIS

Nuoširdžiai sveikinu visus parapiečius sulaukus

Kalėdų Švenčių

ir

Naujų Metų

Kun. PRANAS VALIUKEVIČIUS, klebonas

Šv. Jurgio parapija Rochester, N. Y.

MERRY CHRISTMAS

The advertisers listed below send the following Christmas greeting to all of our readers. We recommend them to you for dependable service thru-out the year. Keep this page handy for future reference whenever you need any type of service and to remember the business men who remembered YOU.

Seasons Greetings
JOHN ROUKIS, INC.
56-09 Myrtle Avenue
Ridgewood, N. Y.
VA 5-1800

Happy Holidays
BUSSIE BROS.
960 Rogers Avenue
Brooklyn, N. Y.
BU 4-2982

Merry Christmas
DAVID K. TUTTLE, INC.
161 Remsen Street
Brooklyn, N. Y.
MA 4-5712

Holiday Greetings
THE CAMILLE CO.
824 Bergen Street
Brooklyn, N. Y.
ST 9-0100

Seasons Greetings
ZEREGA PANT SUPPLY CO.
2365 Westchester Avenue
Bronx, N. Y.
TA 2-5852

Merry Christmas
PHILIP P. ZIPES
391 East 149th Street
N. Y. C.
LU 5-7500

A Merry Christmas
ACE TEST BORING, INC.
35 North Central Avenue
Valley Stream, L. I.
LO 1-2175

A Prosperous New Year
CARDINAL ASSOCIATES, INC.
82 Lake Avenue
Tuckahoe, N. Y.
SW 3-6140

Holiday Greetings
JAMES GARITO & SONS INC.
22 South East N. Y.
Yonkers, N. Y.
YO 5-5813

A Merry Christmas
LANDSCAPE FORESTERS LTD.
65 Pond Field Rd.
Bronxville, N. Y.
DE 7-2271

Happy Holidays
STORM WINDOWS, INC.
440 Walnut Street
Yonkers, N. Y.
YO 5-5577

Holiday Greetings
COUNTY SEPTIC TANK CO.
160 Seminary Avenue
Yonkers, N. Y.
YO 3-1881

Merry Christmas
PENNY TREE SERVICE
60 Mele Sq. Road
Yonkers, N. Y.
YO 5-0424

Seasons Greetings
PISACRETA & KAZIMIR
WRECKING CORP.
630 Saw Mill River Road
Yonkers, N. Y.
YO 5-9697

A Prosperous New Year
CHARLES LACINA
Plumbing and Heating
1555 Boston Road
Pelham, N. Y.
PE 8-5192

Holiday Greetings
TUCKAHOE STUCCO CORP.
100 Columbus Avenue
Tuckahoe, N. Y.
WO 1-4481

Merry Christmas
SUPRO NEON CORP.
314 New Main Street
Yonkers, N. Y.
YO 3-6466

Holiday Greetings
N.Y.U. OLDSMOBILE
281 W. Fordham Road
Bronx, N. Y.
CY 9-0202

A Merry Christmas
ACME PROTECTIVE CO.
2005 Palmer Avenue
Larchmont
TE 4-7296

Happy Holidays
BURKE BUICK
Broadway & 131 Street
New York
AC 6-4006

Holiday Greetings
S & W SALE CO., INC.
350 St. Nicholas Avenue
N. Y. C.
VA 1-3060

Merry Christmas
WHAM PETROLEUM CORP.
133 Blondell Avenue
New York City
MOunt Vernon 4-3712

Holiday Greetings
SERGIO WATERPROOFING CO.
172 East 122nd Street
New York City
LE 4-1221

A Merry Christmas
BROWN - BALK MOTOR CORP.
1491 Jerome Avenue
Bronx, N. Y.
CY 3-5450

Happy Holidays
AUGUST WIITUNG
Metal Weather Stripping
2815 Collis Place
Bronx, N. Y.
SY 2-5354

Holiday Greetings
HECTOR A. ORTIZ
960 East 163rd Street
New York City
DA 3-1200

Holiday Greetings
BOMBAY INDIA RESTAURANT
465 West 125th Street
New York City
UN 4-9634

Merry Christmas
KASHMIR RESTAURANT
108 West 45th Street
New York City
CI 7-8785

Seasons Greetings
QUEENS BLVD. RAMBLER
98-48 Queens Blvd.
Forest Hills, N. Y.
BR 5-4000

Warm and Sincere
Holiday Greetings
ATLANTIC PONTIAC CO., INC.
975 Atlantic Avenue
ST 3-5400

Merry Christmas
MORELLI BRO.
117 Wilson Avenue
Brooklyn, N. Y.
HY 7-0547

Holiday Greetings
SNUFFY'S STEAK HOUSE
Park & Mountain Ave.
Scotch Plains, N. J.
FA 2-7726

Happy Holidays
YOO HOO CHOCOLATE
BEVERAGE CO.
113 Fernhan Avenue
Garfield, N. J.
PR 7-6800

Seasons Greetings
STAPLETON & SCHNEIDER
MOTOR SALES, INC.
74-17 Northern Blvd.
Jackson Heights
HI 6-6500

Holiday Greetings
THE ROUNDERS RESTAURANT
Rt. 17
Paramus, N. J.
CO 1-4542

Warm and Sincere
Holiday Greetings
SWISS CHALET
Ramsey, N. J.
DA 7-0800

Holiday Greetings
MADRID BAR & GRILL
1902 7th Avenue
New York City
UN 4-9348

Happy Holidays
SUBURBAN PROPANE GAS
CORP.
Mt. Kisco, N. Y.
MO 6-5174

Seasons Greetings
UNIVERSAL ELEVATOR CO.
INC.
100 West End Avenue
New York City
SU 7-1557

Seasons Greetings
AMERICAN GLORY CAKE
39-41 Queens Boulevard
L.I.C., N.Y.
ST 6-9866

Holiday Greetings
HOLLYWOOD TERRACE
7725 New Utrecht Ave.
Brooklyn, N. Y.
CL 9-9090

Happy Holidays
J. DONAHUE & SONS
296 Main Street
Paterson, N. J.
LA 5-3108

Holiday Greetings
SAL'S AUTO SERVICE
Long Island Ave. & 27th St.
Wyandanck, L. I.
516 MI 3-9209

Merry Christmas
BOB RITCHIE'S BOAT YARD
168 West Avenue
Patchogue, L. I.
516 GR 5-1609

Seasons Greetings
EDGE PARK ROOFING
& SHEETMETAL CO.
135 Edgepark Rd.
White Plains, N. Y.
WH 8-2856

Seasons Greetings
VALLEY STREAM EMPLOYMENT
AGENCY
61 Rockaway Avenue
Valley Stream, L. I.
VA 5-3321

Happy Holidays
MELODY LANES
461 37th Street
Brooklyn, N. Y.
HY 9-3848

A Prosperous New Year
JOHN SANDOR
46 Bank Street
White Plains, N. Y.
WH 8-9009

Happy Holidays
N. Y. PLASTERERS TOOL
& LUMBER CO.
531 E. 184th Street
Bronx, N. Y.
SE 3-2302

Seasons Greetings
INTER CITY PEST CONTROL
CORP.
1844 Park Avenue
New York City
LE 4-6629

Holiday Greetings
ATLANTIC ASBESTOS CORP.
2128 Westchester Ave.
Bronx, N. Y.
TA 8-6840

Seasons Greetings
DIORIO'S KING COLE
Italian - American Restaurant
1527 William Bridge Road
Bronx, N. Y.
TA 2-8380

Merry Christmas
HIGHWAY FLORISTS
258 Kings Highway
Brooklyn, N. Y.
ES 2-0270

Happy Holidays
FRIEDRICH METAL PROD. CO.
64-14 69 Pl.
Middle Village
TW 4-6721

A Prosperous New Year
FIORE BROS., INC.
40 La Salle Street
Staten Island
GI 2-5900

Holiday Greetings
ATLANTIC INTERIORS, INC.
997 Flatbush Avenue
Brooklyn, N. Y.
BU 2-3144

Seasons Greetings
ATLANTIC FURNITURE CO.
INC.
1078 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
MA 2-4444

Happy Holidays
ASTORIAN MANOR
Finest in Catering
2522 Astoria Blvd.
Astoria, L.I., N.Y.
AS 8-7066

Holiday Greetings
THE BRASS HORN
Cherry & W. Grand St.
Elizabeth, N. J.
EL 4-8167

Holiday Greetings
LENOX RENDEZ VOUS
79 Lenox Avenue
New York City
UN 4-8780

Merry Christmas
HORTENSE SPIER, INC.
24 W. 90th Street
New York City
TR 3-1121

Christmas Blessings
SHINES RESTAURANT
426 7th Avenue
New York City
LO 5-3900

Happy Holidays
RIZZO'S PASTRY SHOP
28-02 Crescent St.
Astoria, L. I.
YE 2-6660

A Prosperous New Year
PETER'S JEWELERS
195 Wellwood Avenue
Lindenhurst, L. I.
516 TU 4-5570

Holiday Greetings
NEW UTRECHT FLOWER SHOP
76-21 New Utrecht Ave.
Brooklyn, N. Y.
BE 6-2587

Christmas Blessings
ATLANTIC CAN CO.
300 Park Avenue
Delawanna, N. J.
PR 7-4500

A Prosperous New Year
ARBOR INN
35 Woods Avenue
Rockville Center, L. I.
RO 6-7900

Holiday Greetings
LEN FONG RESTAURANT
3533 Broadway
New York City
AU 1-7270

Merry Christmas
BIRDLAND
Broadway & 52nd St.
New York City
JU 6-7333

Holiday Greetings
CHAS. LIBRETT
Houseware - Hardware
184 Hugenot Street
New Rochelle, N. Y.
NE 6-6100

Warm and Sincere
Holiday Greetings
SNAPPER INN
Oakdale, L. I.
LT 9-0248

Holiday Greetings
RAYMOND ZIPLOW, INC.
496 E. 161st Street
New York City
MO 5-1678

Seasons Greetings
WILLIG
ELECTRICAL CONTRACTORS
364 N. Main Street
Freeport, L.I. N.Y.
FR 8-4366

Holiday Greetings
WARNER WOVEN LABEL CO.
500 East 35th Street
Paterson, N. J.
MU 4-6564

Merry Christmas
KEIL ROOFING CORP.
1010 Kelly Street
New York 59, N. Y.
DA 9-0820

Christmas Blessings
TEDDY'S RESTAURANT
219 West Broadway
New York City
WO 6-2180

Happy Holidays
TOWN ROSE BAKE SHOP
542 E. 14th Street
New York City
OR 3-1164

Holiday Greetings
TEHERAN RESTAURANT
45 West 44th Street
New York City
MU 2-6588

Merry Christmas
DE LANO CATERS, INC.
108 W. 43rd Street
New York City
BR 9-2487

Seasons Greetings
BELLMORE FURNITURE CORP.
134 Nassau Avenue
Brooklyn, N. Y.
EV 3-1818

Happy Holidays
SELBAR'S MIDWAY LOUNGE
415 W. 125th Street
New York City
UN 4-9220

Holiday Greetings
HABER & HENRY, INC.
2568 Park Avenue
New York City
LU 5-8000

Christmas Blessings
RIVOLI FUEL OIL CO.
621 E. 183rd Street
New York City
CY 5-2944

Seasons Greetings
OSSINING LAWN MOWER
SERVICE, INC.
25 Camp Wood Rd.
Ossining, N. Y.
WI 1-2749

Holiday Greetings
HANSEN - SYVERSON, INC.
Canopus Hallow Rd.
Putnam Valley, N. Y.
LA 8-4588

Happy Holidays
COLABELLA BROS.
Park Lane
White Plains, N. Y.
WH 6-7982

Holiday Greetings
F. R. STEVENS CO., INC
405 North Avenue
New Rochelle, N. Y.
NE 2-7610

Happy Holidays
EXPERT FLOOR WAXING
SERVICE
609 Center Avenue
Mamaroneck, N. Y.
OW 9-3145

Holiday Greetings
KURITZKY GLASS CO.
487 Lexington Avenue
Mt. Kisco, N. Y.
MO 6-8463

Seasons Greetings
JORDAN'S FLOOR WAXING
SERVICE
15 Turin Avenue
Bedford Hills, N. Y.
MC 6-6527

Happy Holidays
WESTCHESTER ELEVATOR
SERVICE, INC.
239 Hamilton Avenue
White Plains, N. Y.
WH 9-0752

A Prosperous New Year
DANIEL JONES, INC.
314 Grand Street
New York City
CA 6-3400

Christmas Blessings
LIBERTY LANES
1995 Jerome Avenue
Bronx, N. Y.
TR 2-9277

Seasons Greetings
LOUIE'S ITALIAN RESTAURANT
187 South Broadway
Yonkers, N. Y.
YO 9-9184 YO 9-8821

Holiday Greetings
LEHR BROTHERS, INC.
60-86 Myrtle Avenue
Ridgewood, N. Y.
VA 1-1667

Merry Christmas
MARKET 64 LANE
235 Robbins Lane
Syosset, L.I., N.Y.
WE 8-2733

Christmas Blessings
MODERN DRIVEWAYS
471 W. Williams St.
Portchester, N. Y.
WE 9-1785

Seasons Greetings
MID CITY LANES
41st Street & 8th Avenue
Port Authority Bus Terminal
New York City
WI 7-1829

Holiday Greetings
R. N. MERTEN
701 - 10th Avenue
New York City
CI 6-5680

Merry Christmas
RIDGEWOOD MOVING
60-30 Cooper Avenue
Brooklyn, N. Y.
VA 1-1200

Holiday Greetings
BIG WILT'S SMALLS
PARADISE
7th Avenue & 135th Street
New York City
AV 6-8620

Holiday Greetings
EDWARD GRUEBEL
57-08 69th Avenue
Maspeth, L. I.
NE 9-0160

Seasons Greetings
MAIN AWNING & UPHOLSTERY
SHOP
48 Dewey Street
Garfield, N. J.
TR 9-8390

Holiday Greetings
KOENIG & GOLLER, INC.
100 New Dorp Plaza
New Dorp, S. I.
EL 1-4700

Christmas Blessings
AMERIGO'S RESTAURANT
3587 E. Tremont Ave.
Bronx, N. Y.
TA 2-8772

Holiday Greetings
V & J AUTO BODY WORKS
344 Central Avenue
White Plains, N. Y.
WH 8-6305

A Prosperous New Year
WOODBURY LANES
410 S. Oyster Bay Rd.
Hicksville, L. I.
WE 8-3100

Kristaus Gimimo Šventėje

NUOŠIRDŽIUS LINKĖJIMUS SIUNČIU

mano vadovaujamos radijo valandos klausytojam, rėmėjam, bičiuliam ir bendradarbiam, visiem linkėdamas skaidraus Kalėdų džiaugsmo, o brangiai Tėvų žemei — Lietuvai prisikelti vėl laisvai ir nepriklausomai

JOKŪBAS J. STUKAS

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

OBSERVATORY HILL FLORIST

AL. JAKUTIS, savininkas

Pristato visiems reikalams visada šviežias ir gyvas gėles

196 CONCORD AVE. CAMBRIDGE, MASS.

Tel. TR 6-1340, namų MY 6-1261

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus

WAITKUS FUNERAL HOME

PRANAS WAITKUS, laidotuvių direktorius

Suteikia visiems nuliūdimo valandoje mandagiausį patarnavimą

197 WEBSTER AVE. CAMBRIDGE, MASS.

Tel.: TR 6-6434

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

WEBSTER MEAT MARKET

A. DAUKANTAS, savininkas

Aukščiausios kokybės valgomieji produktai ir pasirinkimas importuotų valgių

187 WEBSTER AVE. CAMBRIDGE, MASS.

Tel. KI 7-8533

SEASONS'S GREETINGS — LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

BALTIC P & B BAKERY

815 Cambridge Street Cambridge, Mass.

Telefonas: UN 4-2313

Galite pirkti:

Baronką; Pyrágų su obuoliais - cinamonais - aguonomis

Prieš Kalėdų šventes ir Kūčioms — krustų - šližikų

Mūsų lietuviška duona parduodama Super Market ir kitose krautuvėse

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus savo klijentus ir draugus

Cambridge Bottling Berkshire Beverages Co.

Broliai PUZINAI, Savininkai

Gamintojai aukščiausios kokybės švelnių gėrimų

4-6 Berkshire Street Tel. TR 6-8374 Cambridge, Mass.

Sveikiname visus Bičiulius, sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

Mr. & Mrs. JONAS ANDRULIS

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY

Fountain, Mich.

"Peace on Earth — Good Will to all Men" —

is our sincere prayer at Christmas time

ST. PETER'S CHURCH

Fr. E. WEIR, O.F.M., Pastor

110 W. Madison St., Chicago, Ill.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS

AMŽINOJO ROŽANČIAUS DRAUGIJA

nuoširdžiai sveikina Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga parapijos kleboną kun. Juozą Aleksiūną ir kun. Vyt. Pikturną, draugijos nares, Tėvus Pranciškonus, Darbininko leidėjus, redakciją ir administraciją, visus parapiečius bei draugus.

Visiems gausios Dievo palaimos darbuose linki

ONA SLIEVICIENĖ, Pirmininkė

Kad būtų linksmiau

Kas teisybė tai ne melas

Michelangelo Buonarroti, garsusis italų skulptorius ir dailininkas, Siksto koplyčiai Vatikane nutapė Paskutinįjį Teismą, pavaizduodamas pragare vieną kardinolą, kuris dailininkui buvo įsipykęs. Iš veido visi atpažino. Kardinolas prašė pop. Povilą III, kad priverstų dailininką nutapyti kitokį veidą. Popiežius pasiteisino: "Negaliu to padaryti, gerasis kardinole. Pats žinai, kad mums duota galia gelbėti nusidėjėlius tik žemėje. Kas patenka į pragarą, to jau negalime ištraukti".

★

Lietuvoje, Bobriškių km., Varėnos val., neturtinga dzūkė melžė savo karvutę, kuri pasisperdė ir paliejo pieną. Moterėlė ūmai sukeikė: "Kad tave kur velnias griebtų!". Bet velnias nepasirodė. Po savaitės atėjo teismo anstolis ir už mokesčius karvutę išsivedė. Moteriškė kreipėsi į savo sūnelį: "Matai, vaikeli, velnias daug geresnis už antstolį".

SUAUGUSIŲ eglutė.

Petrapilyje, Rusijoje, bolševikų revoliucijos metu žmonės puolėsi grobti krautuves. Vienas nedidelis žmogutis, prisistūmęs rankinį vežimėlį, krovė į jį, ką tik rado geresnio. Tai pastebėjęs, priėjo vienas iš gatvės ir išreiškė nusistebėjimą: "Ir tu?!". Užkalbintasis bailiai apsidairė, paskui tyliai pasakė: "Nešūkauk, kad kiti neišgirstų. Tai mano krautuvė".

★

Prancūzų garsus humoristas Eugenijus Labiche gulėjo mirties patale. Gydytojas priėjęs dar kalbino: "Duok tamsta man savo pulsą!". Rašytojas atmerkė akis ir pasakė: "Mielai! Bet tamsta turi tuojau grąžinti, nes šią akimirką man dar reikalingas".

★

Sovietuose pradžios mokykloje mokytojas klausia: "Koki paveikslai kabo pas jus ant sienos namie?". Vienas vaikas: "Leninas". Antras: "Stalinas". Trečias: "Mes neturime jokio paveikslo; mes gyvenamą kambario viduryje".

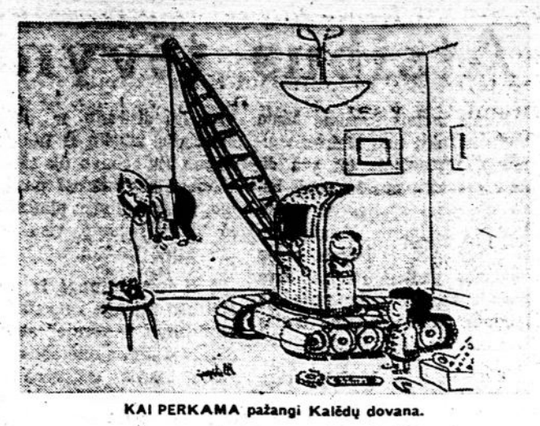

KAI PERKAMA pažangi Kalėdų dovana.

POKALBIAI PRIE EGLUTĖS

Blaivininkas savo paskaitoje pateikia pavyzdį:

— Įsivaizduokite, kad kieme stovi dvi statinės: viena su vandeniu, antroji su alumi. Prieina asilas. Iš kurios jis gers?

— Iš pirmosios, — pasigirsta klausytojų balsas.

— Visai teisingai. O kodėl?

— Todėl, kad jis asilas!

Teisėjas: — Tamsta, kaltinamasai, išmušei šiam piliečiui dantį. Ar turi kuo pasiteisinti?

— Taip, pone teisėjau. Pasirodė, kad jo dantis buvo kiauras ir jam būtų tekę jį traukti ir sumokėti. Aš nemokamai...

Vyras: — Nėra nieko reiklesnio už mano žmoną, Mykolai. Tai galiu atvirai sakyti. Ji nuolatos reikalauja pinigų.

— Na, ir ką ji daro su tais pinigais?

— Nežinau. Ligi šiol dar nebuvau jai pinigų davęs.

★

Kaimynai kalbasi per tvorą:

— Tai tamsta netiki, kad yra šunų, protingesnių už savo šeimininkus?

— Žinau, ir aš turiu tokį šunį.

★

Dovanų krautuvėje:

— Jei tamsta nieko negali išsirinkti, tai gal praverstų tas nedidelis revolveris?

— O ką aš su juo veiksiu?

— Dievulėliau, negi tamsta rengiesi amžinai gyventi.

★

Abstraktinio meno parodoje lankytojas žiūri į paveikslą ir svarsto: "Norėčiau žinoti, ar tai portretas, ar gamtos vaizdas? Pažiūrėsiu katalogę. Nr. 137. Rugių laukas! Tai dabar visai neaišku, ar čia koks portretas, ar gamtovaizdis".

PIRKAU su triguba nuolaida.

Nuotakos tėvas: — Aš pasiteiravau apie tamstą, gerbiamasis. Neturi jokio turto, jokių pajamų, jokio darbo.

— Visai teisingai. Jei visa tai turėčiau, tai kam man būtų reikalinga jūsų duktė?

★

Mažasis Linas giriasi savo draugui: — Aš žinau, kas yra telegrafas. Tai toks ilgas šuva. Kai mūsų teta užmina Chicagoje ant uodegos, tai jis loja Bostone ir mano tėtė sužino, ką teta nori pasakyti.

— Bet tu nežinai, kas yra bevielis telegrafas?

— Žinau, Tai tas pats, tik be uodegos.

★

Įsimylėjęs: — Maryte, tark tik vieninteli žodelį, ir padarysi mane laimingą.

— Durnius!

★

Užsigavęs: — Tamsta pasakei, kad aš avinas. Ar teisybė?

— Tikra teisybė. Bet ne aš pasakiau.

VAJE, tėte, maniau, kad Kalėdų senis.

Praeinąs savo draugui: — Matei, kaip toji mergaitė mane maloniai pasveikino. O mes dar nedaug pažįstami.

— Kai daugiau pažins, visai nesisveikins.

★

Susirinkimui baigiantis siūloma po mėnesio vėl susirinkti.

— Aš negaliu, būsiu užimtas, — sako pirmininkas.

— Tai už dviejų mėnesių.

— Aš negaliu, būsiu vestuvėse, — sako sekretorius.

— Tai už trijų.

— Ne, — sako iždininkas. — Aš turėsiu laidotuves.

TĖTĖ maniau.

Season's Greetings

Waszkelewicz Funeral Home

43 Wethersfield Ave. Hartford, Conn.

Season's Greetings

CHARLES SHIMKUS AGENCY

REAL ESTATE — INSURANCE

380 New Britain Ave. Hartford, Conn.

Season's Greetings

JOHN KARALINAS

PLUMBING, HEATING and FUEL OIL

8 Ashley Hartford, Conn.

Season's Greetings

SUNSET RESTAURANT

DAN USANIS

458 Wethersfield Ave. Hartford, Conn.

Season's Greetings

PARK STUDIO FLORIST

B. GIEDRAITIS

Hartford, Conn.

Season's Greetings

JOHN MEDONIS

REAL ESTATE

669 Broad Street Hartford, Conn.

Linksmų Šv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

linki visiems draugams ir pažįstamiems

Marcella Barolis ir mama

Hartford, Conn.

Sveikinu mano tautiečius Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga

JUOZAS GRABAU

Namų pirkimo — pardavimo, paskolų išrūpinimo, federalinių ir stato taksų pildymo įstaigos valdytojas,

227 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Nuoširdžiausi sveikinimai KALĖDŲ ŠVENTĖSE ir geriausi linkėjimai Naujiems Metams visiems mano prieteliams

PAUL J. KYRIUS

368 Hooper Street Brooklyn 11, N. Y.

GALANDA kirvius, kalavijus aštrius... Dail. A. Varno.

Atsibus tėvynės sūnūs

Kitais metais švęsime šimto metų sukaktį nuo Maironio gimimo. Lietuviams tai yra didelė sukaktis, nes Maironis buvo glaudžiai susijęs su mūsų tautiniu atgimimu. Anais tamsiais priespaudos laikais, anoje "balanos gadynėje" jis savo poezija žadino tautą, jungė ją į bendrą darbą, nusakė tautos siekimus ir davė šūkius.

Maironis gimė 1862 lapkričio 2. Tai buvo laikai, kada artėjo didžioji rusų priespauda. Pačioje tautoje jau buvo daug nerimo ir gandų, daug buvo kalbama apie sukilimą, kuris prasidėjo 1863.

Tai buvo vyskupo M. Valančiaus laikai. Jis jau dešimtį metų buvo valdęs savo vyskupiją ir tautai perdavęs savo siekimus. Jo suorganizuotos parapinės mokyklos, jo laiškai ir pamokslai kėlė tautos švietimą, įdiegė mokslo troškimą, savojo spausdinto žodžio meilę. Jo sukurtos blaivybės draugijos blaivino tautą. Prieš sulenkėjusią bajoriją atsistojo ir lietuvių liaudis, atsistojo su knyga, su maldaknyge. Jau buvo panaikinta baudžiava, jau žmogus, kaip daigas iš po žiemos šalčio, pradėjo kaltis ir žvalgytis.

Po nepasisekusio sukilimo prasidėjo represijos. Spaudos draudimas. Ir vysk. M. Valančius atsistojo kaip tautos vadas, nepaliko savo žmonių be knygos. Jis pats pirmasis pramynė kelius į prūsus, pats pirmasis atspausdino ten propagandinius raštus ir juos gabendino į Lietuvą, skleidė žmonėse. Savo asmeniniais kontaktais, pamokslais, raštais jis nurodė gresiančius pavojus iš rusų brukamos "graždankos".

Ir lietuviška maldaknygė tuo metu buvo pats brangiausias turtas. Už ją galėjai susilaukti baudų, net ištrėmimų, bet ji žmones jungė į vieną lietuvišką, giliai religingą tautą.

Kai 1875 mirė vysk. M. Valančius, jau žmonės žinojo savo kelius, jau žinojo, kaip ir iš kur gabentis lietuviškas knygas. Jau atsirado ir daugiau šviesuolių, kilusių iš lietuviško kaimo. Jau bebuvo tik aštuoneri metai iki "Aušros" pasirodymo. "Aušra" gi visu platumu kėlė tautinę sąmonę, visu platumu kvietė darban.

Į šį darbą įsijungė ir poetas Maironis, įsijungė kaip tik "Aušros" laikais. "Aušroje" atspausdintas jo pirmas eilėraštis "Miškas ir lietuvis" išsiskyrė iš visos ano meto poezijos ir savo forma ir savo tema. Tai rodė, kad ateina didelis poetas iš savo tautos kalbėti savo žmonėm.

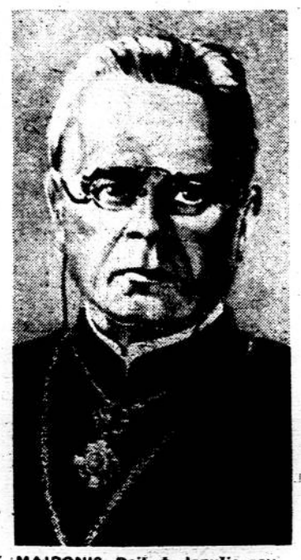

MAIRONIS. Dail. Č. Janušio pav.

Ir Maironio tėvų namai buvo apsupti tų žemaitiškų tradicijų, kurias palaikė ir puoselėjo vysk. M. Valančius. Ir jie suprato mokslo vertę, leido mokytis. Ano meto tėvų troškimas buvo matyti savo sūnų kunigu. Tuo keliu pasuko ir Maironis. Ir jis mokėsi aplenkėjusiose kunigų seminarijose, bet nesulenkėjo. Priešingai, sustiprėjo jo noras dirbti savo tautai, kelti jos dvasią, kaip kėlė vysk. M. Valančius.

Maironis buvo 21 metų, kai pasirodė Aušra. Dar sėdėjo kunigų seminarijoje ir žavėjosi mokytojo A. Baranausko poezija, norėdamas juo pasekti. Jį giliai paveikė "Aušra" su savo tautine romantine ideologija. Toje Aušroje jis ir atspausdino "Mišką ir lietuvį". Nors tame eilėraštyje buvo daug elegijos ir skundo, bet štai greit jis metė revoliucinius šūkius. Jis toliau kalbėjo "Nebeužtvenksi upės bėgimo". Maironis jautė, kad tauta kaip upė išlaužia visas užtvankas ir veržiasi į laisvą gyvenimą.

Pamėgęs tautos istoriją, pamėgęs senovę ir jos romantines nuotaikas, tautos praeityje matė gražią ir laimingą Lietuvą. Dainavo apie Vytautą, Trakus, Vilnių, dainavo apie milžinų kapus.

Dar praeitame amžiuje, spaudos draudimo laikais Maironis parašė savo geriausius kūrinius, parašė su jaunatviška drąsa, užsidegimu. Jo "Užtrauksim naujau giesmę, broliai", kėlėj aunimą, tuos užmigusius tautos sūnus, studentiją, moksleiviją. Jo poezija virto šūkiais, kurie šaukė visus prie darbo. Jo "Jau slavai sukilo nuo Juodmario krašto" pasidarė pirmuoju mūsų tautos himnu.

Maironio poezija išbudino tėvynės sūnus, įdiegė jiem laisvės troškimus. Ir atgavus spaudą, tauta jau žinojo savo kelius. Nepriklausomybės karai, savos valstybės kūrimas irgi buvo paženklinti ta entuziastinga Maironio dvasia.

Nepriklausomas gyvenimas atnešė naujas idėjas, naujus troškimus, naują poeziją. Maironis buvo užmirštas, bet štai atėjo tautai nauji priespaudos metai ir okupacijos. Maironis vėl gyvas, gyvas pavergtoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje. Ypač pavergtoje Lietuvoje jo patriotinė poezija, virtusi tautos daina, kelia visų dvasią.

Tad reikia artėjančius metus pavadinti Maironio metais, kad susidaręs judėjimas pakeltų mūsų ir pavergtos tautos dvasią.

Maironis anais spaudos draudimo laikais kalbėjo drąsiai ir pranašavo priespaudos galą. Tą patį kalba jis ir šiandien: Atsibus tėvynės sūnūs! Didžios nelaimės praeis, žlugs visi tironai ir nušvis gražesni laikai Lietuvai, tėvynei mūsų. **A. D.**

MAIRONO namai Kaune.

Dail. A. Varno du nupiešti paveikslai (viršuje kairėje ir dešinėje) vaizduoja dvi Maironio dainas; kairėje "Milžinų kapai", dešinėje — "Daina". Paveikslus specialiai dailininkui užsakė Raseinių valstybinė gimnazija, kuri buvo pavadinta Maironio vardu. Dabar okupantai Maironio vardą gimnazijai nubraukė.

Už Raseinių ant Dubynos... Dail. A. Varno pav.

MAIRONIS

DAINA

Už Raseinių ant Dubysos
Teka saulė, teka;
Geltonplaukės puikios visos
Šneka ten, oi šneka.

Po rasas kasas šukuoja,
Saulė jas džiovina;
Kai užgieda, uždainuoja,
Širdį taip graudina.

Aukštą dangų pamylėjo,
Blaivią jo skaistybę;
Sau akis užsižavėjo
Mėlyna gilybe.

Akys blaivios, geltvos kasos
Širdys oi nešaltos,
Aukštas ūgis, kojos basos,
Nuo rasų taip baltos.

Bet kodėl jos, žalią rūtą
Laistydamos, liūsta?
Ko, dainuojant joms Birutę,
Ašaros nedžiūsta?

Kaip nedžiūtų, kad nežūtų
Tiek jaunų bernelių!
Kad be laiko tiek nebūtų
Be vilties našlelių!

Daugel žūva, daugel pūva,
Kas apverks jų dalį?
Už Uralo, žemės galo:
Ne po savo šalį!

MAIRONIO PARKAS WORCHESTERY

Prie didoko ir gražaus ežero, kurį indėnai vadino Quinsigamondu, dabar jau supamo Shrewsbury priemiesčio, yra lietuvių parkas. Kitados toji vieta priklausė turtingai šeimai. Ji čia rengdavo šokius ir nepadorius pasilinksminimus ligi išnaktų. Kai savininkai vis dėlto nusigyveno, tai kun. J. Jakaitis, tada šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, ryžosi tą parką pirkti, kad išnyktų anos naktinės pelėdos ir lietuviai turėtų kur prisiglausti su savo pobūviais, vakarais ir iškylomis. Parkui pirkti buvo suorganizuota akciniais pagrindais bendrovė, kuri 1922 nupirko parką už 18.000 dolerių. Kun. J. Jakaičio pasiūlymu parkas pavadintas Maironio vardu.

Skolos dar nebuvo visos išmokėtos, kai mirė aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Čaplikas (1925). Jis paliko neišmokėtos savo dalies 3,000 dol. Kun. J. Jakaitis dalį išmokėjo, o kitą surinko akcijomis (šėrais) po 10 dol. Parkas buvo pavestas tvarkyti šv. Kazimiero parapijos labdaringajai draugijai. Vėliau prisidėjo dar pašalpinė Maironio draugija. Tos dvi draugijos parką tebetvarko ligi šiolei.

Parke yra dviejų aukštų gyvenamas namas ir dar antras pastatas, kuriame yra nedidelė salė pramogoms. Prie parko yra didelė aikštė mašinoms pasistatyti. Yra didelis maudymosi papludimys, tik reikalingas geroko patvarkymo. 1956 metų vasarą, pradėjus rengti Naujosios Anglijos lietuvių sporto komandų rungtynes, įrengtos tinklinio ir krepšinio aikštelės.

Vasarą beveik kiekvieną sekmadienį Maironio parke įvairių lietuvių draugijų rengiamos gegužinės (piknikai). Pastaruoju metu, tiesa, jau nebūna jie tokie gausūs. Tik šv. Kazimiero parapijos tradicinės metinės gegužinės, rengiamos liepos mėnesyje, savo lankytojų gausumu nėra sumažėjusios. Čia rengiami Joninių laužai su įvairia programa, skautų vadų sąskrydžiai, jaunimo pasilinksminimai, organizacijų vakarienės.

Nuo 1954 metų Lietuvių Bendruomenės apylinkė Maironio parke kasmet organizuoja protesto susirinkimus prieš Lietuvos okupantus bolševikus. Ypatingai gausus buvo protesto susirinkimas 1954 birželyje, kai kalbėtoju buvo atvykęs V. Sidzikauskas. Susirinkusių buvo virš dviejų tūkstančių. Worcesterio miesto burmistras pasakė taip pat turiningą kalbą ir V. Sidzikauskui įteikė miesto raktus. 1956 metais kalbėtoju atvykus Vliko pirmininkui J. Matulioniui, protesto mitinge dalyvavo ir vietos vyskupas John Wright ir ta proga pasakė kalbą. 1959 gegužės 12 įvyko Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos apylinkių atstovų suvažiavimas.

Maironio parkas galėtų būti labiau patrauklus, jei jo globėjai pridėtų daugiau darbo ir kiek pinigo.

Pr. Pauliukonis

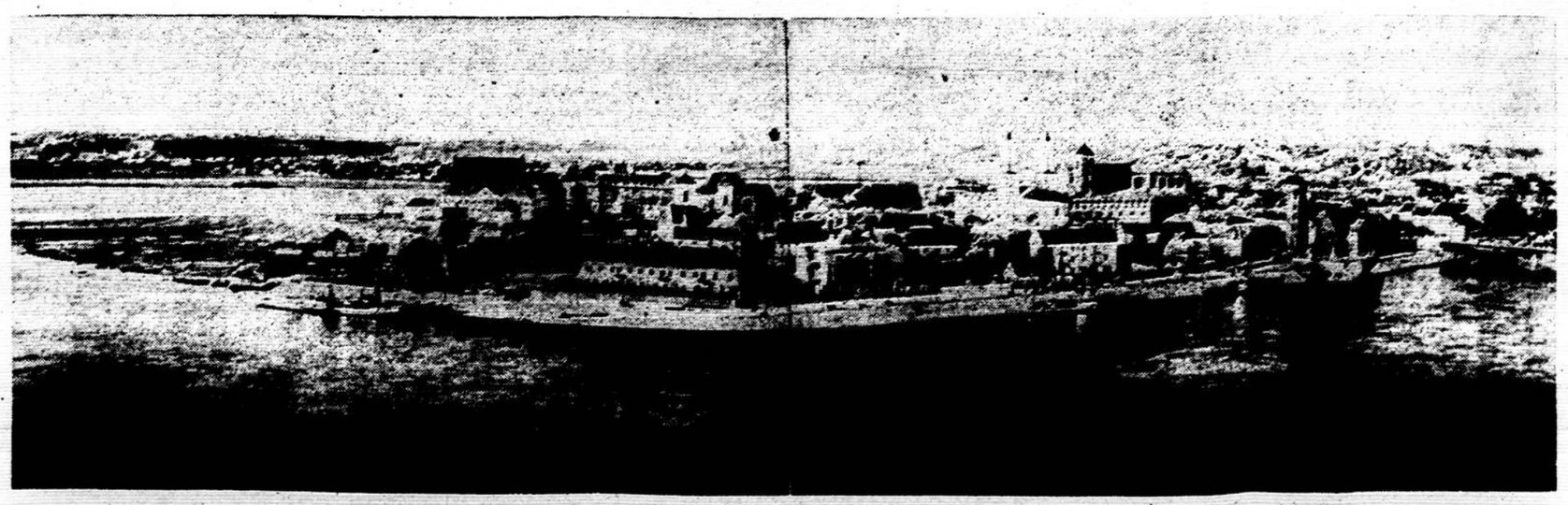

KAUNO SENAMIESTIS NEMUNO IR NERIES SANTAKOJE, KUR GYVENO MAIRONIS.